

[Koføed.]

godt har imidlertid ikke noget med saglig argumentation at gøre. Man skal da heller ikke tro, at denne byden bolsjeposen rundt til de unge gør det mindste indtryk på dem. Den del af de unge, som tænker inden for folkestyrets rammer, skiller let floskler fra argumenter, og den lille del af ungdommen, der forkaster det parlamentariske system, er aldeles ligeglad med valgretsalderen; dens mål og midler findes helt andre steder. Næh, lad alle fraserne om ungdomsvenlighed i almindelighed og 18 års valgretten i særdeleshed ligge; lad os se på de andre argumenter, der er fremført her og i den offentlige debat.

Der siges, at når de unge er gamle nok til at have værnepligt, er de også gamle nok til at stemme, for kan man dø for fædrelandet, bør man også være med til at bestemme dets skæbne. Et sådant argument er godt i agitationen, men det holder jo ikke. For det første vil en sammenkædning af værnepligt og stemmeret koble halvdelen af de unge fra: kvinderne, som ikke har værnepligt, kan ikke dø for fædrelandet på samme måde som de andre. For det andet kan man godt blive soldat fra det 17. år, men man er det almindeligvis først, når man er 20 år eller derover. Der er altså ikke her nogen anledning til at vælge 18 år frem for regeringens forslag om 20.

Videre siger man, at når de unge har forpligtelser, må de også have rettigheder. Men hvilke forpligtelser er det i grunden, samfundet lægger på den unge, netop når han bliver 18 år? Når man fylder 18 år, kan man ikke længere forlange, at ens forældre for enhver pris skaffer én føden. Dette er den væsentlige forandring i lovgivningsmæssig henseende, der sker ved det 18. år. I praksis betyder denne aldersgrænse imidlertid ikke stort. De fleste unges forhold fortsætter, enten de er under uddannelse eller i erhvervsarbejde, uanset den passende fødselsdag.

Så er der spørgsmålet om skattepligt. Det ville der være en vis rimelighed i at koble sammen med den samfundsmæssige medbestemmelsesret. Men skattepligt har man, i hvert fald når kildeskatten indtræder, helt givet fra fødslen, og fra det 15. år får man endda egen skattesedel. Heller ikke her

er der altså nogen begrundelse at hente for de 18 år som valgretsalder.

Det er dernæst blevet sagt, at de unge er for svagt repræsenteret i de offentlige råd, denne sal også medregnet. Tror man virkelig, at det i praksis ændres, selv om valgretsalderen bliver 18 år i stedet for 20? Med hvor mange år sank gennemsnitsalderen her i tinget ved det valg, hvor 21 års valgretsalderen første gang afløste 23 års valgret? Sandheden er vel den, at aktiv deltager i det besluttende folkestyre bliver man først midt i tyverne. Det vil ikke ændres af valgrettens forrykkelse.

Tilbage bliver der imidlertid en knage, hvorpå man kan hænge en sagligt holdbar begrundelse for en rigtigere valgretsalder, og det er myndighedsalderen. Det er da også denne alder, regeringen har motiveret sit forslag med, og i denne tankegang er vi i godt selskab, hvis vi ser ud over vore grænser. Det er blevet nævnt her, at man i England nu får 18 års valgret. Man må blot ikke glemme at føje til, at beslutningen om 18 års valgret blev taget, fordi man havde nedsat den kommission, som barslede med Latey-rapporten, og hvis kommissorium var at undersøge myndighedsalderen; i dette kommissorium var der ikke noget om valgretsalderen, men man mente med de undersøgelser, man havde lavet, at man kunne nedsætte myndighedsalderen, og derfor tog man valgretsalderen med i farten.

Over for Englands 18 så står det øvrige Vesteuropa med 21. Kun i de østlige lande har man 18 års valgret, men dette kan jeg se ganske bort fra, når vi husker på den praktiske betydning, valgret har i disse lande.

Naturligvis er det for os at se på de nordiske landes forhold. I alle de andre nordiske lande har man netop nu lagt sig fast på de 20 år som både myndighedsalder og valgretsalder. Vi har altid i Danmark lagt stor vægt på at følges med Norden i spørgsmålet om personlige rettigheder og pligter. Vi har aktivt gennem Nordisk Råd taget stilling for de 20 år, og det er et fælles nordisk fremstød, der her efter lange overvejelser finder sted. Skal vi nu pludselig springe af toget og både kappe forbindelsen mellem valgretsalder og myndighedsalder af og samtidig koble forbindelsen med de øv-